
Samen doen, dat werkt

naar een coalitieakkoord 2026–2030

CDA • VVD • D66

Gemeente Gennep

Jos van der Knaap

Formateur

16 juni 2026

Samenvatting

In iets meer dan drie maanden hebben **CDA, VVD en D66** het formatieproces voor gemeente Gennep afgerond. Na de informatiefase, afgesloten eind april 2026, vonden de formatiegesprekken plaats in mei en begin juni 2026. Het proces resulteerde in een nieuw coalitieakkoord en een nieuw college vóór het zomerreces.

De onderhandelingen verliepen constructief en professioneel. Vanaf de tweede sessie lag er een ambtelijk opgestelde concepttekst voor — een symbiose van de drie verkiezingsprogramma's — waarop partijen konden reageren. Ondanks onzekerheid over de financiële toekomst van Gennep bood de meicirculaire uiteindelijk goed nieuws: tot 2030 ruim € 1 miljoen extra, waarmee de jaren niet meer rood kleuren.

De coalitie heeft stevige ambities: versnelling van woningbouw, toekomstbestendige sport-accommodaties (waaronder een nieuw zwembad), aanleg van de Verbindingsweg en de haven Heijen, een brug tussen Ottersum en Gennep over de Niers, en verdere verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte. Stip op de horizon is een **sterk en duurzaam Gennep in 2050** met minimaal 20.000 inwoners, een bruisend verenigingsleven en een versterkte centrumfunctie in de kop van Limburg.

Het nieuwe college bestaat uit burgemeester, Janine van Hulsteijn (VVD), Harald Hoeve (CDA) en Mariska van den Hoogen (D66). De strategische portefeuilles zijn bewust verdeeld: Bouwen en wonen bij CDA, Sociaal Domein bij D66, en Grondexploitatie en Financiën bij VVD. Met 13 van de 17 raadszetels heeft de coalitie een ruime meerderheid en daarmee een extra verantwoordelijkheid — ook naar de oppositie en de Gennepse samenleving.

“Gennep als een sterke, groene en sociale gemeente — waar het goed en veilig wonen, leven en werken is, nu en in de toekomst onder het motto: Samen doen wat werkt.”

Inleiding

In dit rapport leg ik als formateur verantwoording af over het afgelopen traject om te komen tot een nieuw coalitieakkoord en een nieuw college.

Met de publicatie van een nieuw coalitieakkoord hebben CDA, VVD en D66 in iets meer dan drie maanden het formatieproces weten af te ronden. De partijen hadden eind april aangegeven dat ze met voldoende vertrouwen de fase van formeren in wilden gaan. Daarmee werd de informatiefase afgesloten. Hierop is een zestal afspraken gemaakt om in mei, begin juni met de partijvertegenwoordigers tot een coalitieakkoord te komen.

Als formateur kan ik terugkijken op constructieve gesprekken in een meestentijds ontspannen sfeer, waarbij er ook ruimte was voor humor en een goed gesprek. Ik had te maken met onderhandelaars die je gerust professioneel mag noemen: goed ingelezen, goed voorbereid en doelgericht.

De gesprekken zijn steeds gevoerd met Twan Reintjes en Harald Hoeve namens het CDA, Bram Nijst en Janine van Hulsteijn namens de VVD en Mariska van den Hoogen en Laurens Hoetink namens D66. Laurens is beoogd fractievoorzitter voor D66 en was op het moment van onderhandelen nog geen raadslid. Arjen Mehlkop is eerder betrokken geweest in de informatiefase; hij heeft zich vanwege zijn nominatie tot wethouder in Mook en Middelaar teruggetrokken voor de formatiefase.

Gedurende de hele formatiefase heb ik geweldig kunnen samenwerken met strategisch adviseur Jossien Bouter. Zij leverde steeds goede feedback en verzorgde onder andere de conceptverslagen en andere concept-besprekstukken.

Voor de zomer klaar

Als eerste heb ik een planning opgesteld voor de komende besprekingen, met de aantekening dat kwaliteit boven snelheid zou gaan. Mede door vakanties en werktijden van de onderhandelaars is het formatieproces over de hele maand mei verspreid met een uitloop tot begin juni. Alles is er wel steeds op gericht geweest om het proces in juni af te ronden, zodat Gennep vóór het zomerreces weer over een nieuw college zou kunnen beschikken.

In de eerste sessies hebben we de onderwerpen bepaald waarover de partijen inhoudelijk nader wilden spreken. We hebben een enkele ambtelijk specialist uitgenodigd. Het was mijn insteek om de tijd zo effectief mogelijk te gebruiken door zoveel mogelijk schriftelijk af te doen via vraag en antwoord met de ambtelijk specialisten. Uiteindelijk hebben we gesproken met de controller en specialisten bouwen, volkshuisvesting en sport(accommodaties).

Als formateur heb ik periodiek de burgemeester geïnformeerd over de voortgang. Bij de start van het formatieproces is een persbericht uitgegaan en heb ik de vertegenwoordigers van de oppositiepartijen gebeld om aan te geven dat de onderhandelingen tot begin juni zouden lopen. Hen heb ik voorafgaande aan de persconferentie opnieuw gebeld en zo op de hoogte gesteld van de stand van zaken.

Onderhandelen aan de hand van conceptteksten

Vanaf het tweede gesprek in de formatiefase lag er een concepttekst voor van een mogelijk coalitieakkoord. Dit akkoord is ambtelijk opgesteld als een symbiose van de drie verkiezingsprogramma's van CDA, VVD en D66. Deze insteek werkte goed, omdat partijen konden reageren op conceptteksten, indeling en woordkeus. Op deze manier kregen de verschillen van insteek tussen de partijen ook meer kleur.

Naar mijn mening hebben alle onderhandelaars steeds de bereidheid getoond om goed naar elkaar te luisteren. De insteek was ook om het elkaar te gunnen om op bepaalde thema's voor het eigen profiel herkenbare doelen op te nemen. Zoals eerder vermeld in het verslag over de informatiefase zijn partijen het over 90% van de inhoud wel eens, maar nog niet altijd hóe daar

te komen en was het bovendien zaak om voor de resterende 10% te zoeken naar balans en compromissen.

Eenieder is zich goed bewust geweest dat de toekomst van Gennep voor een belangrijk deel ook maakbaar is. Als overheid kun je wenselijke dingen realiseren en belemmeringen zoveel mogelijk wegwerken. Dat geldt, om iets te noemen, voor dorpshuizen, de toekomst van kerkgebouwen, bouwen primair voor eigen inwoners en voor een gebied als De Maaskemp. Het wegnemen van belemmeringen speelt als de coalitie maatregelen treft om tot een versnelling van woningbouw te komen. Het gaat bijvoorbeeld ook om de wens om organisatoren van evenementen meer de helpende hand te gaan bieden.

Lastig was de voortdurende onzekerheid over de financiële toekomst van Gennep. De meicirculaire kwam wederom te laat en bleek niet deugdelijk. Dit leidde tot uitstel. De voor Gennep vooralsnog stevig nadelige herverdeling van het gemeentefonds is voor twee jaar uitgesteld. Dat is op zichzelf positief, maar dit zou alleen incidenteel extra geld opleveren en de financiële toekomst op lange termijn blijft daardoor langer onzeker. Bij de laatste bespreking was er toch nog goed nieuws. De meicirculaire levert tot 2030 ruim € 1 miljoen extra op, waardoor de jaren van deze raadsperiode niet meer rood kleuren. De reservepotten zijn met ca. € 50 miljoen goed gevuld. Incidenteel geld is er dus ruim voor handen.

Met de blik op de toekomst

De coalitie wil toewerken naar een sterk en duurzaam Gennep in 2050, waarbij er voldoende is gebouwd voor zeker 20.000 inwoners. Het verenigingsleven is door die groei nog steeds bruisend en Gennep heeft zijn centrumfunctie in de kop van Limburg verder uitgebouwd. De coalitie heeft stevige ambities om al de komende periode invulling te gaan geven aan deze wensen.

De coalitie wil onder meer:

- tot een versnelling komen van de bouw van woningen in alle kernen, mede via actiever grondbeleid;
- komen tot toekomstbestendige binnen- en buitensportaccommodaties, waaronder een nieuw zwembad;
- de Verbindingsweg aanleggen en de haven Heijen realiseren;
- het bruggetje tussen Ottersum en Gennep over de Niers aanleggen;
- zorgen dat Gennep verder vergroent en een kwalitatief goede openbare ruimte heeft.

Dit alles zoveel mogelijk met de inzet en participatie van Gennepenaars — van onderop, waar dat de snelheid en kwaliteit van de projecten ten goede komt.

Het akkoord heeft als titel en opdracht meegekregen: “Samen doen wat werkt.” Hierbij liggen accenten op het gezamenlijk oppakken van zaken die aandacht vragen én op het niet bij woorden laten. Het ‘samen oppakken’ duidt niet alleen op de coalitiepartijen, maar — als het enigszins kan

— op de hele raad en de hele Gennepse samenleving. Dit is daarmee ook een uitnodiging aan de hele samenleving.

In de woorden van de coalitie: “Gennep als een sterke, groene en sociale (woon)gemeente, met hechte gemeenschappen, betrokken inwoners, een prachtig buitengebied en een hoge kwaliteit van leven, een vitale lokale economie die gebaseerd is op samenwerking. Kortom, een gemeente waar het goed en veilig wonen, leven en werken is — nu en in de toekomst.”

Ambtelijke en politieke toetsing

Het conceptcoalitieakkoord is ambtelijk getoetst op haalbaarheid en zal worden uitgewerkt tot een collegeakkoord. Dat collegeakkoord zal de basis worden voor de programmabegroting, de jaarrekening en de trimesterrapportages. Zo kan er periodiek worden gerapporteerd aan de gemeenteraad wat de stand van zaken is met betrekking tot de geformuleerde plannen.

Het akkoord, en straks als de raad dat ook ziet zitten, de jaarstukken zullen in plaats van de huidige tien bestaan uit de volgende vijf programma's:

1. Wonen in vitale kernen
2. Sterke en veilige samenleving
3. Vitale economie en ondernemerschap
4. Groene en leefbare omgeving
5. Betrouwbaar, betrokken en financieel verantwoord bestuur

Het concept-coalitieakkoord is uiteraard ook voorgelegd aan de achterbannen van de deelnemende partijen. Die partijen hebben hun fiat gegeven aan de nieuwe coalitie.

De coalitie heeft verder uitdrukkelijk uitgesproken de hand uit te steken naar de oppositie. De coalitie is zich zeer bewust van de grote meerderheid ten opzichte van de rest van de gemeenteraad: 13 van de 17 zetels. Deze meerderheid geeft een extra verantwoordelijkheid voor het functioneren van de gemeenteraad als totaal en naar de Gennepse samenleving. De coalitie wil als totale raad komen tot goed afgewogen besluitvorming en gaat ervan uit dat het overgrote deel van de speerpunten ook aansluit bij de wensen van de oppositiepartijen. Immers: SAMEN doet wat werkt.

Portefeuilleverdeling

Het nieuwe college gaat van start met twee ervaren portefeuillehouders (burgemeester en Janine van Hulsteijn) en twee nog niet ervaren wethouders (Harald Hoeve en Mariska van den Hoogen). Het is belangrijk dat de ervaren bestuurders de eerste periode hun nieuwe collega's helpen om een zo goed mogelijke start te maken. Ik heb begrepen dat dezen, én de gemeentesecretaris, zich

zeer bewust zijn van hun verantwoordelijkheid om een goed team neer te zetten dat de komende vier jaar Gennep professioneel kan besturen.

In de raad beschikt de coalitie over twee ervaren fractievoorzitters; voor D66 zal Laurens Hoetink fractievoorzitter worden. Doordat hij al vier jaar raadslid was, zal hij naar verwachting snel zijn positie innemen.

Voor een stabiele coalitie is het altijd goed om een gezonde machtsbalans te creëren tussen de drie partijen. Daar is bij de portefeuillevverdeling rekening mee gehouden. Als strategische portefeuille-onderdelen zijn aangemerkt: Bouwen en wonen, Sociaal Domein, Financiën en Grondexploitatie. Deze onderdelen zijn als volgt verdeeld:

- **Bouwen en wonen** — CDA
- **Sociaal Domein** — D66
- **Grondexploitatie en Financiën** — VVD

Afsluitend

De klus is geklaard. Ik ben, zeer vereerd met mijn opdracht, als informateur en vervolgens ook als formateur in Gennep aan de slag gegaan.

Het coalitieakkoord is gereed en fraai opgemaakt. De verslagen van de gesprekken tussen de onderhandelaars zijn openbaar beschikbaar. Vanaf het begin heb ik aangestuurd op een onderhandelaarsteam waarin naast de fractievoorzitters ook de beoogd wethouders zitting namen. Op die manier zou alvast aan groepsvorming voor de nieuwe coalitie en het nieuwe college kunnen worden gewerkt. Dit heeft goed uitgepakt.

Een informele setting aan een ronde tafel, wat aangekleed met koekjes of broodjes als het tijdstip daarom vroeg, heeft ook gewerkt.

Ik dank allen die ik heb mogen spreken en met wie ik heb mogen samenwerken voor het in mij gestelde vertrouwen. Het is een intensief proces geweest waarbij niet alleen ikzelf, maar ook de vertegenwoordigers van de drie partijen, vele uren hebben geïnvesteerd. Soms wel 8 of 10 uur op een dag, vaak naast andere arbeid. Ik heb hier veel bewondering voor. Ik heb goed en fijn samengewerkt met Jossien Bouter en met andere medewerkers van de gemeente.

Ik wens Gennep toe dat de coalitie stevig en stabiel zal zijn en in vier jaar haar ambities kan verwezenlijken.

Jos van der Knaap

Formateur

16 juni 2026